

De schermsschool van Maître Kraak.

Het NSF diploma betekende voor mij het begin van de scherm sport. Vol bewondering keek ik altijd naar de rijen kleurige lintjes die de diverse militairen op hun DT hadden gespeld. Als jong sergeant leek het mij interessant om ook zo'n lintje mijn DT te laten opsieren. Al snel kwam ik er achter dat je een lintje kon verdienen door een NSF diploma te halen. Voor dat NSF diploma moest je een aantal atletiekvaardigheden beheersen. Dus maakte ik kennis met het LO/Sport bureau van de kazerne waar ik na de KMS was gelegerd. De Generaal-majoor Koot kazerne. Naast de atletiek vaardigheden moest je ook een zelfverdedigingssport beoefenen. Na enig beraad koos ik voor het schermen.

Mijn eerste les was van de Aooi LO/S Mes. Hij hees mij in een kartonnen omhulsel dat hij schermvest noemde. Het was zo stug als de huid van een oude rinoceros. De kleur van het vest had het midden tussen wit en de zonsondergang. Ik kreeg een oud soort bokshandschoen aan, een bruine helm op en mijn eerste schermwapen, de sabel, werd in mijn hand gedrukt.

"Het is voor de veiligheid", mompelde de adjudant toen hij zag dat ik me verwonderde over de erg degelijke kwaliteit van het beschermingsmateriaal. Hij klopte op het vest en zei: "hier kan je gerust op wezen". Deze woorden gaven me echter geen rust, in tegendeel. Ik dacht aan een zin uit een komische televisie serie met Rijk de Gooier toen hij zei: "zeg er vallen hier toch geen dooien?" Mijn eerste les herinner ik me goed. Pasje voor, pasje achter. Hand goed naar buiten, sabel recht naar voren. Uitvallen en pasje terug. En toen mocht ik mijn leraar mijn eerste "houw kop" geven. En dat deed ik onder het mom van: zal hij merken hoe enthousiast ik ben. Misschien iets te enthousiast want ik zag hem naar zijn achterhoofd grijpen. Hij deed zijn masker af mompelde: "niet te hard jong anders sla je me het ziekenhuis in!" Het gevolg was dat ik na 45 min, vest nog aan, als een natte schildpad naar buiten kroop. Enkele striemen op mijn rug, hoofdpijn van de houwen op mijn kop rijker, maar ik was verkocht en verknocht.



Voor het NSF diploma moet je echter ook partijen schermen. "Dat kan bij de K.O.O.S. De Koninklijke Onder Officier Schermbond" sprak adj. Mes. Dus zo werd ik begin jaren '70 lid van de K.O.O.S. Het eerste wapenfeest en mijn eerste wapenfeit, de herinnering staat me nog voor de ogen. Letterlijk en figuurlijk. De treffers en de schermers vlogen me om de oren. Als ik eens een overwoog een treffer te maken zagen mijn tegenstanders dit al lang van te voren aan komen, staken de sabel uit en liep ik in de punt. Het eindigde zonder noemenswaardige punten in twee rondes schermen. Met enige hoop vroeg ik aan de deelnemers of er ook lagere klassen waren om in te schermen. Men moest lachen. "Dit is de 2^e klas en laagste, hoger zijn de 1^e klas en de Hoofdklasse". Mijn moed zakte in de schoenen maar ik wist op dat moment, dit zal me nooit meer gebeuren.

Enkele jaren later verhuisde ik naar Nunspeet. Inmiddels had de sport me gegrepen en ik was LO/Sportinstructeur geworden. De sport had me ingepakt. Maar ook het schermen. De scherm sport stond op een laag pitje, maar diep in mij wist ik, dit gaat het worden. De treffers die ik gekregen had in mijn eerst schermweek voelde ik nog steeds. Mijn diep verstopte eer vroeg om actie. Dus ik werd lid van schermvereniging Valiant in 't Harde. Daar maakte ik kennis met Kapt LO/S Kraak.

De blik, de lach en de persoon.

Mijn vrouw is in Indonesië geboren. Ze is een Indische-Nederlandse. Dus enigszins bekend met de blik van "de stille kracht" waarmee Indische Nederlanders soms naar een volbloed Nederlander kunnen kijken, herkende ik wel. Maître Kraak kon ook met zo'n blik recht in mijn schermziel kijken. Hij wist wat ik wilde en wist wat ik kon. Hij wist wat hij met mij moest doen en hij deed het. Als ik na een zware training smachtte naar wat rust of een pauze, deed hij zijn masker af en keek en zijn ogen spraken: "Jij bent toch een sportinstructeur?" En daarna: "Neem een slok water en dan masker op!". Hij schoof zijn masker voor zijn ogen en verder ging het.

In het begin was ik veel te enthousiast en verwarde snelheid met kracht. Ik herinner me een keer dat ik met zoveel geweld een houw-kop uitdeelde, dat de maître vertwijfeld naar zijn achterhoofd greep, zijn masker afdeed, mij aankeek met die blik in zijn ogen en vroeg: "Wil je me in tweeën slaan?" Hevig schuldig antwoorde ik; "nee Maître, maar, u deelt de pijn dan wel met zijn tweeën". Zijn blik veranderde en een sprankelende lach kwam op zijn gezicht. Daarna antwoorde hij; "Ok, vandaag wordt het dus twee tegen één".

Wat een persoon dacht ik. Daar ga je voor het in het vuur. Het werd dan ook een training die twee keer zo lang duurde.

Ja, zo leerde ik schermen.

In de avonduren trainen bij Valiant en vaak ook in de vrije uurtjes die ik kreeg tijdens mijn werk bij de LO/Sportgroep van de Gen Winkelman kazerne. Snel naar de LO/Sportgroep van Luitenant-kolonel Tonnet kazerne in 't Harde rijden om nog meer te trainen. Langzaam verdwenen de herinnering aan de treffers uit het eerste KOOS wapenfeest en mijn vertrouwen groeide.

Valiant

Valiant werd de naam voor de schermvereniging in 1959 opgericht door Maître Kraak.

In de tijd dat ik er schermde was het in mijn ogen een sabelvereniging. Niet dat er geen floret of degen werd geschermd, nee er was zelfs ook een dames-equipe, maar bij sabel ging de zaal leven.

Afhankelijk wie er aan het trainen waren kon er van alles gehoord worden. Tot vreugde, tot verdriet, tot frustratie. Alles wat je mens maakt was te horen.

Als je tegen Willem Speth schermde werden de meeste treffers voorhouden op je wapen-arm, en als die aankwamen werden ze geaccentueerd met een luide schreeuw van puur geluk. Als Generaal Bakker je tegenstander was en dacht een treffer gemaakt te hebben werd er altijd gediscussieerd over de kwaliteit en het tempo. Dat eindigde meestal met een geldige treffer voor hem, terwijl je zelf achter bleef met de vraag; "hij was toch voor mij?"

Als Hans Melissant een treffer maakte, meestal met een vals tempo, (Hans was niet de snelste, hij verloor altijd zijn tijd) was het meestal houw-kop. Dan hoorde je een diep onderaards gekreun opstijgen ergens ver achter het masker.

Cas Haertlijn maakte zijn treffers vaak puur op slimheid en snelheid en begeleidde hij ze met een luid "Hoppa!" Zelfs de degen en de floret schermers schermde er wel eens sabel al was het alleen voor de gezelligheid.

Kortom, het was schermen en laten schermen. Maître Kraak stond dan midden in de zaal en keek met genoeg rond en zag dat het goed ging.

Valiant is een oud Engels- Frans woord en staat voor: dapper, moedige, onverschrokken, waardig, dapper, geducht, ontembare, kameraadschap en dat heb ik daar ook ervaren.

De schermschool

De zondagen voor aanvang van het wedstrijdseizoen waren meestal hele lange dagen. Vroeg in de ochtend werd je uit bed gebeld; "om 09.30 uur in het bos op de bekende plek" was het bericht en voor je wat kon zeggen dat: "het gisteren toch wel laat was geworden", werd de hoorn er al weer opgelegd.

Een rondje lopen dacht ik de eerste keer. Maar het bevreemde me wel dat ik mijn schermspullen mee moest nemen naar het bos. Dus ging je de eerste keer vol verwachting naar de afspraak.

En 's morgens, in het meest gelovige dorp van de Veluwe, stonden we daar. Een aantal witte pakken in het groen.

Niet in het zwart en met een hondje aan een lijntje, nee vaak in het wit, met een sabel in je hand.

En voor ons de Maître, in het zwart.

Hij had dan links en rechts twee grote stokken in de hand of maskers. En daar gingen we dan. Snelle pas voorwaarts en achterwaarts. Als de stokken met een ruk omhoog zwaaiden dan moest er snelle pas uitval volgen. Zo gingen we door de bossen in 't Harde en omstreken. Heuvel op, heuvel af. Zandgrond, slecht weer, niets hield ons tegen.

Vreemd keken de zondag wandelaars, uiteraard in devoot zwart, soms op naar het geweld en het geschreeuw van de inspanning. Maar wij lieten ons daar niet door afleiden.

Zo groeide de saamhorigheid door veel afzien, wedijveren wie het snelste was en wie het langste kon volhouden. Na afloop gingen we moe en voldaan naar huis om de rest van de dag bij te komen. Na verloop van tijd werden we waarschijnlijk te goed en vond de Maître een nieuwe manier om ons te prikkelen.

Hij ging naar de plaatselijke fietsenmaker en haalde er oude banden op. Die vulde hij met zand uit het bos en maakte er een kunstig tuigje van. Dat tuigje kregen we om bij de volgende schermtrainingen. 3 tot 4 kg om de romp en weer gingen we los. Soms kregen we individuele trainingen, met tuigje tegen een zanderige heuvel op tot je er bij neerviel. Daarna mocht de volgende. Geluk als je met 5 personen was maar als het aantal daalde onder de 3, werd de uitdaging, of afzien, soms erg veel.



1^e keer zilver

V.l.n.r. Owi Will Kempf, Sgt I Peter Leering, Owi Hans Melissant, en Owi Willem Speth



Heuvel op met 4 kg tuigje, houw kop W.Speth Peter Leering, maitre Kraak

Dat het tuigje naar onze arbeid ging ruiken was duidelijk en niet zo erg. Erger was het wel dat het hondje van de familie Kraak onze geur wel aangenaam scheen te vinden en er tegen aan ging staan piesen. Dat was voor de Maître geen probleem, maar maakte voor ons de trainingen toch ook weer een dimensie zwaarder.

Wij werden beter. Met én tegen elkaar.

Ook de tennisbal kwam er aan te pas, opgooien en snelle pas uitval met vangen. Later een houw plaatsen op de bal. Het was soms schier onmogelijk

Er werd een degen met een veer bevestigd tegen een rek. Een tik tegen het ijzer, de punt uit de lijn, uitval en houw. Als je te langzaam reageerde was de punt al terug en kreeg je een voorsteek.

Ja, we werden snel.

Soms werden er twee dikke valmatten op elkaar gelegd. Met een Flash aanval moest je volledig gestrekt op de mat terecht komen.

Dit wat zo effectief dat, als wij daarna zonder de matten de flash uitvoerden, we na de strekbeweging moeite hadden om op de been te blijven.

Zoveel lengte en snelheid ontwikkelden wij. En als wij dan met moeite op de been bleven, zag je zijn glimlach en dan gingen we er nog sneller nog een keer voor.

Zo werden we iedere keer weer verrast door nieuwe vindingen van de Maître. Er waren er bij die bijna onmogelijk waren maar dat vonden we niet erg. Al was het alleen maar voor hem, wij voerden ze uit, ook al hadden we er soms vragen bij. Maar door zijn uitstraling en zijn manier van trainen wilde iedere sabreur de beste zijn voor hem. Het onmogelijke werd soms mogelijk.

Zo werden we nog sneller

Tegen elkaar was de rangorde wel bepaald en was de verbetering niet zo duidelijk.

Gerard Burema was meestal "de snelste". Cas Haertlein, "de slimste". Wim Speth "de arreteur". Hans Melissant: "in verloren tijd".

Will Kemph: "de voorsteek" meestal net op tijd.

Daardoor kenden wij elkaar in de loop der tijd door en door. Om dus nog een treffer te kunnen maken moest je sneller en leper worden, en dat betaalde uit.



2^e keer zilver

v.l.n.r., Owi Willem Speth, Sgt 1 Piet Leering, Sgt 1 Ruud Makarawung, Owi Hans Melissant.

Tijdens de diverse schermwedstrijden in Duitsland en Nederland klommen we op de ranglijsten. Maar dat we snel waren geworden merkte ik pas tijdens een wedstrijd in Den Haag. Doordat ik, als betrekkelijk vreemde, de voorrondes redelijk gemakkelijk doorkwam vestigde ik de aandacht op mij. Voor het eerst in een finale van een redelijk zwaar bezet sabeltoernooi.

Vanaf de kant hoorde ik iemand wat vragen in de trant van: "wie is die schermer?" Het antwoord was; "van Maître Kraak uit het 't Harde". "OK, dat zie ik wel" was het antwoord.

Snelheid, doorzettingsvermogen, conditie, maar vooral loyaliteit en mentaliteit dreven ons naar de successen. Het was een eer om in de zaal van Valiant les te krijgen van de Maître. Je deed er nog een schepje boven op om beter te zijn dan je voorganger, vooral als anderen naar je keken.

Door schermlessen van de Maître, en onze eigen motivatie zweepten we ons op tot we het Nationaal niveau bijna hadden bereikt. De resultaten, van ons als groep, begonnen tijdens de equipe kampioenschappen in 1979 een vorm te krijgen.

In 1979 wonnen wij, 2 dagen voor het functioneel leeftijdsontslag van de Maître als Hoofd LO/Sportgroep Luitenant-kolonel Tonnet kazerne, voor de eerste keer Zilver bij het Nationaal kampioenschap Equipe schermen Sabel. We verloren in de finale met 9-6 van zaal Visser.

De equipe bestond uit: Owi Will Kemph, Sgt1Piet Leering, Sgt1 Hans Melissant, en Owi Willem Speth.



Voorstellen van de ploeg voor de finale NK Equipe 1981.

In 1980 eindigden we samen met Equipe Kardolus, op de eerste plaats. Maar door een minder goed treffer gemiddelde, wonnen we voor de tweede keer slechts Zilver. De equipe bestond de 2^e keer uit: Owi Willem Speth, Sgt1 Piet Leering, Sgt1 Ruud Makarawung en Owi Hans Melissant. Voor ons was het wel een 1^e plaats. Want om, als oostelijke, kleine en

onbekende schermvereniging, de grote westerse bekende zalen en schermverenigingen te verslaan moesten we altijd minimaal twee getelde treffers meer maken. We streden tegen de onbekendheid: "Uit het oosten konden geen goede schermers komen".

Maar in 1981 gebeurde het toch.

In dat jaar verbrak Valiant de reeks van successen van de westerse schermverenigingen en werd S.V. Valiant voor de eerste keer Nationaal Kampioen Equipe schermen.

De equipe bestond uit: Majoor Cas Haertlein, LtZ O.C. Gerard Burema, Owi Willem Speth, en Sgt1 Piet Leering.

Tijdens een interview op die gedenkwaardige dag eindigde de Maître Kraak het interview met de woorden: "De wijzen komen uit het oosten, maar zijn nog onbekend".



Nationaal Kampioen equipe schermen sabel 1981

Vlnr LtZ O.C. Burema, Kapt G.S. Kraak, Majoor C. Haertlein, Owi W. Speth en Sgt1 LO/Sport P.N. Leering.

Dit was een hoogtepunt in mijn schermcarrière maar ook een hoogtepunt voor de groep sabel schermers van S.V. Valiant, en voor Maître Kraak.

Hongarije

Een jaar later, in februari 1982, gingen wij met de sabelquipe naar Hongarije. De equipe van Valiant mocht deelnemen aan de Europacup wedstrijd voor landskampioenen in Boedapest. We kregen, in tegenstelling van de verwachting, toestemming van het Min v. Defensie om met een equipe bestaande uit actief dienende militairen deel te nemen aan een toernooi in een streng communistisch land.

Het was dezelfde equipe van het NK. Alleen voor Majoor C. Haertlein ging Owi Hans Melissant mee.

Owi Martin Ariaans werd Chef de délégation en maître Kraak de trainer/coach.

Het werd een reis om nooit meer te vergeten.

Bij passage van de grens Oostenrijk-Hongarije werden we ontvangen door militairen met getrokken wapens die de trein kwamen inspecteren. Tijdens de treinreis wilde OWI Melissant een foto nemen uit de rijdende trein. Het toeval wilde dat op het moment van afdrukken er een Sovjet militair konvooi voorbij kwam. Hans drukte onverminderd af. Maar de hele reis zaten die foto's op zijn camera en gaven het toernooi, in ieder geval voor mij, extra spanning.

In dat schermwalhalla te Boedapest kwamen we er achter, dat er landen waren die veel betere sabelschermers in hun midden hadden. We wonnen uiteindelijk maar één partij. Dat was de partij die ik schermde tegen de Roemeense sabel kampioen. Die prestatie was voor mij een feest. We hebben de eer hooggehouden. Maar geen feest voor de Roemeense sabel equipe. Die kwam door die ene verliespartij net niet in de finale tegen de Hongaren. Tijdens het toernooi was de maître een rustgevende factor in ons midden. Met een glimlach en een relativering leidde hij ons er door heen. We hadden nu duidelijk gezien hoe het nog beter kon. Bij terugkomst spraken af dat we nog harder zouden gaan trainen. Helaas werd ik kort daarna overgeplaatst en is dat er voor mij niet meer van gekomen.

Maître Kraak heeft met zijn aanpak van trainen ons, maar vooral mij, gevormd tot schermers en persoonlijkheden. Hij heeft ons naast de techniek en fysiek ook geleerd om te gaan met tegenslagen en bij vermoeidheid door te zetten naar de overwinning. Die overwinning heeft het ons en mij ook gebracht. Met genoeg denk ik terug aan de vele uren kameraadschap, strijd en trainen onder zijn creatieve en bezielende leiding.

Jaren later, tijdens een looptraining op de Knobbel ter voorbereiding op de Zeven-heuvelenloop, kwam ik de Maître nog een keer tegen. Hij fietste achter zijn vrouw aan. Ik zwaaide naar hem maar zag alleen een lege blik in zijn ogen.

Met een steek in mijn hart van: “verloren tijd” keek ik hem na. De herinneringen aan een fantastisch mens en een bijzondere Maître kwamen terug met zijn woorden: “De wijzen komen uit het oosten maar zijn nog onbekend”.

Maître G.S Kraak overleed in 1993 aan de ziekte van Alzheimer.

Peter Leering